

Prieveiksmis. Prielinksnis. Jungtukas

- 174.** Prieveiksmiai parodo, kaip, kada, kur vyksta veiksmas, kai kurie jų gali būti laipsniuojami. Pabraukite tuos lentelėje surašytus prieveiksnius, kurie gali būti laipsniuojami (*toli, toliau, toliausiai*).

Būdo prieveiksmiai (kaip?)	Vietos prieveiksmiai (kur?)	Laiko prieveiksmiai (kada?)
šviesiai	čia	rytoj
skaisčiai	ten	šiandien
drąsiai	artyn	šįryt
atidžiai	visur	vakar
sunkiai	toli	tada

- 175.** Pabraukite prieveiksnius ir parašykite, į kokį klausimą jie atsako.

Užė (kaip?) smarkyn, sugrižau (.....) seniai, traukėsi (.....) tolyn, švietė (.....) skaisčiai, netrukus (.....) prasidės, susirinks (.....) šįvakar, netoli (.....) nuvažiuosi, drąsiai (.....) pažvelgė.

- 176.** Surašykite į lentelę šias kalbos dalis.

Senas, paseno, senyn, senatvė; švelniai, švelnumas, švelnus, sušvelnino; šviesuly, pašvietė, šviesyn, šviesus; raminti, ramus, neramiai, ramuma; drąsuolis, drąsiai, drąsus, padrąsino.

Daiktavardžiai	Būdvardžiai	Veiksmažodžiai	Prieveiksmiai
senatvė	senas	paseno	senyn
.....			
.....			
.....			

- 177.** Prielinksniai visada yra susiję su linksniuojamu žodžiu (*prie būdos*), nekaitomi. Užbaikite sakinius su prielinksniais: įrašykite tinkamus gyvūnų pavadinimus.

1. Gulbės skrido **per** marias. 2. įlindo į būdą. 3. Žaltys panašus į, tik nuodų neturi. 4. **Ant** tvoros tupėjo 5. Lapė už

..... didesnė, o už mažesnė.

6. Iš negali reikalauti, kad kiaušinius

dėtų. 7. Po sparnu cypsėjo viščiukai.

8. Murkė sėlina prie

178. Perskaitykite eilėraščio posmą ir pabraukite prielinksnius.

Iš aukštumų per žemumas,
pro kalnus, per girias

sraunus banguoja Nemunas
į gintaro marias.

Vacys Reimeris

179. Prielinksnis *ant* dažnai vartojamas netinkamai. Reikia sakyti: *grįšime iki vakaro* (o ne *ant vakaro*), *suspėjome į rungtynes* (o ne *ant rungtynių*). Šokti galime ir *pro*, ir *per* ką nors, o peršokti tik *per* ką nors. Skolinamės ne *pas* ką nors, o *iš* ko nors. Panašiai ir kreipiamės – ne *pas*, o *į* ką nors. Išbraukite netinkamą prielinksnių, įrašykite reikiamas galūnes.

1. Kreipkis (į, pas) gydytoją. 2. Peršokau (pro, per) tvorą. 3. Pasiskolinau sąsiuvinį (iš, pas) draug.... 4. Pasistenk (iki, ant) vakaro grįžti. 5. Kažin ar suspėsiu (ant, į) traukin....

180. Jungtukai jungia žodžius arba sakinius. Patarlėse įrašykite tinkamus jungtukus.

1. Akių pasiklausk atrasi. 2. Ruduo atneš, pavasaris išneš. 3. Cukrus už druską skanesnis, druska reikalingesnė. 4. Visi žino, už dantų – liežuvis. 5. Šuo loja, žmogus važiuoja. 6. Nėra to blogo, neišeitų į gera. 8. Negirk pradžios, girk pabaigą.

Dažniausiai vartojami jungtukai: *ir, o, bet, kad, nes, kai, ar, tačiau.*

181. ① Įrašykite praleistas raides ir jungtukus. Jungtukus pabraukite.

.....

Vieną kart..... ži.....riu netikiu savo akimis: po obelimis daug prikritusių obuoli....., vienas juda. Net užsimerkiau vėl atsimerk....., kad įsitikinč....., ar manęs ak.....s neapgavo. Obuol.....s tikrai jud.....jo. Atsarg..... artinausi prie keisto obuolio pamač..... ežiuk....., ant jo d.....gliuotos nugaros pūpsojo obuol.....s.

② Sugalvokite ir parašykite tekstui pavadinimą.